

Troms Arbeiderparti
Årsmøte 17. – 18. mars 2018

SAK 3

Den politiske situasjonen
Innsendte saker med styrets innstilling

Vedlegg:
Innsendte saker med styrets innstilling

Kapittel 1: SAMFERDSEL		
Side 3	Sak 1: Bedre standard på fylkesveiene	Gratangen Ap
Side 4	Sak 2: Nord-Norgebanen	Gratangen Ap
Side 4 – 5	Sak 3: Nord-Norgebanen	Salangen Ap
Side 6	Sak 4: Utbygging av jernbanenettet	Tromsø Ap
Side 7	Sak 5: Fylkesvei 57 Grøtjord-Tromvik-Rekvik	Tromsø Ap
Side 7	Sak 6: Konteinerruten Bodø – Hammerfest	Tromsø Ap
Side 8	Sak 7: Motorisert ferdsel i utmark og vassdrag	Lenvik Ap
Side 8 – 9	Sak 8: Realisering av Karlstadbrua	Målselv Ap
Side 9 – 11	Sak 9: Indre-Finnmark Lufthavn	Kautokeino Ap
Kapittel 2: FLYKTNING/ASYL/INTEGRERING		
Side 12 – 13	Sak 10: Ny flyktning- og asylpolitikk	Gratangen Ap
Side 13 – 14	Sak 11: Stopp utsendingen av oktoberbarna	Kvæfjord Ap
Side 14 – 15	Sak 12: Innvandring og integrering	Salangen Ap
Side 16	Sak 13: Bosetting av flyktninger	Kvæningen Ap
Kapittel 3: HAVBRUK OG FISKERI		
Side 17 – 18	Sak 14: Regulering av vekst i oppdrettsnæringen	Tromsø Ap
Side 18	Sak 15: Overføring av kvoteressurser	Tromsø Ap
Side 19 – 20	Sak 16: Fiskerihavner – fremtidens fundament	Ibestad Ap
Side 21	Sak 17: Havbruksfondet	Kvæningen Ap
Kapittel 4: ENERGI /NÆRING / OLJE		
Side 22	Sak 18: Energipolitikk	Sørreisa Ap
Side 22 – 23	Sak 19: ACER	AUF i Troms
Side 24	Sak 20: Nei til suverenitetsavståelse	Gratangen Ap
Side 24	Sak 21: Varig vern av LoVeSe	Tromsø Ap
Kapittel 5: HELSE OG OMSORG		
Side 24	Sak 22: Trakassering	Sørreisa Ap
Side 25 – 26	Sak 23: Reformér barnevernet til barnets beste	AUF i Troms
Side 27 – 28	Sak 24: Helsetjenester for transpersoner	AUF i Troms
Side 28	Sak 25: Tannbehandling	Tromsø Ap
Side 29	Sak 26: Juridisk definisjon av voldtekt	Kvinnenettverket
Kapittel 6: UTDANNING / SKOLE / ARBEIDSLIV		
Side 30	Sak 27: Ufrivillig deltid	Sørreisa Ap
Side 30 – 32	Sak 28: Skole	AUF i Troms
Side 33	Sak 29: Forbud mot bemanningsbyrå	Tromsø Ap
Side 34 - 35	Sak 30: Et ryddig, trygt og organisert arbeidsliv	Politisk arbeidsgruppe
Kapittel 7: FORSVARET		
Side 36	Sak 31: Forsvar og næringsmuligheter	Bardu Ap – Målselv Ap – Sørreisa Ap
Side 37 – 38	Sak 32: Et sterkt forsvar i nord	Bardu Ap – Målselv Ap – Sørreisa Ap
Kapittel 8: DIVERSE		
Side 39 – 40	Sak 33: Norge og atomvåpenforbudet	AUF i Troms
Side 40 – 41	Sak 34: Styrk de sosialdemokratiske verdier	Målselv Ap
Side 42	Sak 35: Posten må fortsatt frem	Kvæfjord Ap
Side 43	Sak 36: Regionreformen	Kvæningen Ap
Side 44	Sak 37: Økt skatt og avgiftstrykk til ugunst for distriktene	Kvæningen Ap
Side 45	Sak 38: Nord-Troms studiesenter	Nordreisa Ap
Side 45 – 46	Sak 39: Utrede mobilbruk	Nordreisa Ap
Side 46	Sak 40: Ressurskrevende tjenester	Nordreisa Ap
Side 47	Sak 41: Jernbane i Nord-Norge	Nordreisa Ap

Side 47	Sak 42: Verdifastsettelse av naturressurser	Nordreisa Ap
Side 48	Sak 43: Fastlegeordningen	Nordreisa Ap
Side 49	Sak 44: Innstramminger i eiendomsskatten	Nordreisa Ap

Kapittel 1: VEI, KOLLEKTIV OG JERNBANE

SAK 1

FRA: Gratangen Arbeiderparti

BEDRE STANDARD PÅ FYLKESVEIENE!

Gratangen Arbeiderparti samlet til medlemsmøte den 19. februar vil uttale følgende:

- Vedlikeholdet på Fylkesvegene er ikke fulgt opp.
- Asfaltdekke på enkelte veistrekninger er i full oppløsning.
- Telehiv på de fleste stikkrenner.
- Rekkverkene er også i dårlig stand.
- Endel kurver bør utbedres for å få bedre trafiksikkerhet.
- Bedre standard på vegtunellene.

Vi henstiller til Fylkeskommunen å gi større bevilgninger til vegvedlikehold slik at vi får en bedre standard på Fylkesvegene.

Gratangen Arbeiderpartis medlemsmøte 19. februar 2018 vedtok denne uttalelsen

Styrets forslag til vedtak:

Henvises til styrets forslag til uttalelse vedrørende samferdsel.

SAK 2

FRA: Gratangen Arbeiderparti

NORD-NORGEBANEN

Gratangen AP ber Troms AP ta opp saken med de rette instanser om forlengelse av Nord- Norgebanen fra Fauske til Narvik / Tromsø slik at vi får den med i NTP. I neste periode 2018-2029.
Vi ønsker også at kost/nytte blir godt synlig gjort i den prosessen.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 3

FRA: Salangen Arbeiderparti

NORD-NORGEBANEN

Bygg Nordlandsbanen videre nordover.

Utbygging av jernbanenettet videre nordover fra Fauske har vært ei fanesak for mange gjennom alle tiår siden begynnelsen 1960-tallet. Det var da sluttpunktumet blei satt i Bodø. Banen hadde nådd sitt første mål. På 90-tallet fikk vi ei ny utredning uten at det førte til noe resultat med positivt fortegn.

Siden den gang har vi, Salangen arbeiderparti, og mange andre stått på og holdt denne

viktige saka varm. Det har skjedd gjennom skriv til Troms Arbeiderparti, innlegg i avisene og henvendelser til Arbeiderpartiet sentralt når det har høvd.

Alt uten nevneverdig resultat.

Men vi ga aldri opp.

På nytt tar vi opp saka med sikte på det kommende landsmøtet i april.

På dette landsmøtet vil jernbaneutbygging i øst, sør og vest i landet vårt bli debattert

i det vide og brede uten at landet i nord nevnes med en eneste bokstav.

Dette vil vi gjøre noe med.

Vi anmoder i sterke ordelag de av våre medlemmer fra Troms som reiser ned på landsmøtet, at de reiser fanen på nytt og forlanger forståelse og gehør for at nå er det sannelig på tide at noe skjer også her oppe i høge nord når det gjelder jernbaneutbygging.

Skal nordområdesatsing få noen betydning for de neste 100 år, må det legges til rette for bærekraftige kommunikasjoner, trygging av ressursene i havet, utbygging av fornybare energikilder, bærekraftig utnytting av naturressurser, styrking av et arktisk jordbruk heri også innbefattet reindriftsnæringa.

Vi berører ikke forsvarsproblematikken, men den hører også med her og har omfattende betydning på så mange måter.

Alt dette vil være med på å danne grunnlaget for bosetting og trivsel for folket i Nord-Norge. På dette grunnlag vil vi også kunne videreføre og videreutvikle nordnorsk kultur i ord, toner og bildekunst.

Bygging av jernbane i Nord-Norge vil også bidra sterkt til bevaring av klima og miljø generelt. Det betyr en sterk avlastning av all tungtrafikk som i dag er henvist til vegnettet med hva det har å si for sikkerhet og helse.

Dessuten vil vegen ut til de store markeder i Europa og Asia vær tilgjengelige på en mer rasjonell og økonomisk forsvarlig måte. Avstander som det i dag brukes ukesvis på når det gjelder skipstransport, vil et lyntog kunne gjøre unna på noen døgn.

På denne bakgrunn er det viktig for vår landsdel å bli med før toget går, bokstavelig talt.

I diktet «Nord» sier Rolf Jakobsen: Se mot nord! Se oftere mot nord!

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 4

FRA: Tromsø Arbeiderparti

Utbygging av jernbanenettet på Nordkalotten

Det nordnorske veinettet er uforholdsmessig tungt belastet av den økte aktiviteten i landsdelen. Tungtrafikken dunderer døgnet rundt på dårlige veier. Det nordnorske hovedveinettet er overhodet ikke dimensjonert for den planlagte økningen av sjømateksport i årene framover.

Av hensyn til miljøet, samfunnsøkonomien og av hensyn til livsvilkårene for innbyggerne som ferdes langs stadig mer trafikkfarlige veier, må jernbanen fra Narvik til Tromsø og Harstad bli en realitet.

Det må tenkes nytt under prosjektering og bygging av disse strekningene. Store deler av banen må planlegges ført i lange viadukter over terrenget, i tillegg til i tunneller. Slik spares miljø og dyreliv, samtidig som banen blir mere driftssikker med hensyn til vær og vind.

Troms AP vil arbeide for forlengelsen av Ofotbanen til Tromsø og Harstad, samtidig som vi vil arbeide for at også Finnmark må tilknyttes det eksisterende jernbanenettet på Nordkalotten. En framtidsrettet høyhastighetsbane i viadukt over vidda setter ikke mer spor etter seg enn ei høyspentledning.

Det bygges slike høyhastighetsjernbaner i alle land som satser på ei bærekraftig utvikling. Norge er et av de landene her i verden som har råd til ei slik framtidsretta investering i infrastruktur. Det handler om politisk vilje og framsyn - for ei bærekraftig utvikling på Nordkalotten.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 5

FRA: Tromsø Arbeiderparti

Fylkesvei 57 Grøtfjord – Tromvik – Rekvik

Troms Arbeiderparti må være en pådriver for å få prioritert sikring av Fylkesvei 57. Skoleelever og lokalfolkene generelt har fra «dag en» gruet seg til vinterhalvåret.

Hjørnesteinsbedriften fiskebruket i Tromvik har en årlig omsetning på over 100 millioner. Den nødvendige tungtrafikken til og fra Tromvik skaper utrygghet for seg selv og alle andre som må ferdes på fylkesveien. Helårsturismen er også en betydelig faktor som fører til økt trafikk og farer.

Det haster å få sikret denne veistrekningen, før det skjer alvorlige ulykker.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes fylkestingsgruppa. Tas med i det videre arbeidet med nasjonal transportplan.

SAK 6

FRA: Tromsø Arbeiderparti

KONTEINERRUTEN MELLOM BODØ OG HAMMERFEST MÅ KOMME I DRIFT IGJEN

Tollpost Globe la i 2013 ned ruta mellom Bodø og Hammerfest fordi kontainerbåten «Tege» var blitt for gammel. Dette medførte at over 20.000 containere på 6.000 vogntog årlig måtte over fra sjø til vei. Mengden med gods har økt siden da – og det har også behovet for å avlaste et overbelastet og lite tidsmessig hovedveinett i nord. Troms AP vil arbeide for at konteinerruten mellom Bodø og Hammerfest gjenopptas med et miljøriktig og raskt fartøy. Denne de – facto forlengelsen av Nordlandsbanen må være et prioritert samferdselsprosjekt framover her i nord, helt fram til andre baneløsninger er et faktum.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen

SAK 7

FRA: Lenvik Arbeiderparti

ENDRING I LOV OM MOTORISERT FERDSEL I UTMARK OG VASSDRAG

Lenvik Arbeiderparti ber Troms arbeiderparti arbeide aktivt for å endre deler av lov og forskrift om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag.

Vi er klar over at det jobbes med endringsforslag opp mot Stortinget. Dette arbeidet må Arbeiderpartiet støtte opp om slik at blant annet krav om avstand på 2,5 km fra brøytet bilvei til hytte fjernes.

Styrets forslag til vedtak:

Intensjonen støttes. Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 8

FRA: Målselv Arbeiderparti

REALISERING AV KARLSTADBRUA

Målselv arbeiderparti har i sitt kommunevalgprogram for 2015 – 2019 under punkt om Samferdsel, blant annet gått til valg på at kommunepartiet skal

- *Jobbe for realisering av Karlstadbrua.*

Kommunepartiet er kjent med at det foregår en **Konseptvalgutredning** som omfatter **Innfarter til Tromsø**. I den forbindelse ber vi om at fylkespartiet jobbe for å få Karlstadbrua med som en del av en ytre kystvegpakke mellom Harstad og Tromsø i utredningen, og inn i neste rullering av Regional transportplan.

Begrunnelse:

En «ny» kystveg mellom Harstad og Tromsø via Karlstadbrua og Ryaforbindelsen vil korte ned avstanden mellom byene og fordele trafikkbelastningen inn til Tromsø på en miljømessig og ikke minst økonomisk fordelaktig måte. Traseen ligger der allerede og det er bare Karlstadbrua som mangler. Vegene på begge sider av brua er fylkesveger og må delvis opprustes, men ved å benytte dette trasévalget vil kostnadene være mye mindre enn ved å bygge nye kostbare veger og tunneler. Fylkesvegene må jo allikevel utbedres før eller senere.

Etablering av Karlstadbrua vil ikke bare være gunstig for innfarten til Tromsø, men også åpne for næringsvirksomhet i regionen. Samtidig som man utnytter eksisterende infrastruktur og korter ned avstandene, vil effekten også bli en miljømessig gevinst.

Statens vegvesen har i tidligere konkludert med at Karlstadbrua vil gi et positivt bidrag til samfunnsregnskapet.

Styrets forslag til vedtak:

Sendes fylkestingsgruppa.

SAK 9

FRA: Kautokeino Arbeiderparti

INDRE-FINNMARK LUFTHAVN – BEREDSKAP, SIKKERHET OG NÆRINGSUTVIKLING

Forslag:

- Finnmark Arbeiderparti vil jobbe for en gjenåpning av Kautokeino Lufthavn som et ledd i å styrke beredskap, sikkerhet med særlig fokus på tilgang til sykehus for befolkningen i Indre-Finnmark, samt legge til rette for næringsutvikling i regionen.
- Finnmark Arbeiderparti vil prioritere gjenåpning av Kautokeino Lufthavn høyt som innspill i de fylkeskommunale innspillene til kommende Nasjonale Transportplan (NTP) samt Arbeiderpartiets politikkutformingen innen transport, næring og distrikt.
- Finnmark Arbeiderparti vil prioritere gjenåpningen av Kautokeino Lufthavn som sak i den sammenslåtte storregionen Finnmark/Troms. Flyforbindelser i Indre-Finnmark vil være et viktig ledd i å binde den nye regionen bedre sammen, der hele regionen får ta del i mulighetsrommet regionetableringen åpner opp for.

Bakgrunn:

Etter at Luftforsvaret la ned sin virksomhet i Kautokeino har kommunen i dag en gruslagt landingsstripe på 1199 meter lokalisert ca. 3 km utenfor Kautokeino sentrum. Lufthavnen er innarbeidet i kommunens arealplaner og har opparbeidet vei mellom sentrum og flyplassen.

Kautokeino kommune har våren 2017 besluttet å gjenoppta arbeidet med gjenåpning av lufthavnen, og igangsatt en mulighetsstudie med utredning av ulike modeller for eierskap og drift, kartlegging av investeringsbehov, driftsutgifter og finansieringskilder samt mulighetsrommet som åpner seg rundt en slik etablering.

Infrastruktur danner grunnlaget for beredskap og sikkerhet, og ulike alternativ er viktig for å ha ulike muligheter når situasjonen krever det. Med 4 timer reisevei til Hammerfest sykehus og 6 timer (via Finland) til Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN) er Indre-Finnmark lokalisert langt unna tjenestene tilgjengelig ved våre akuttsykehus, være seg i akutt-tilfeller eller ved enklere konsultasjoner som krever sykehusbesøk. Etablering av en lufthavn i Indre-Finnmark vil gi folk i regionen betydelig kortere reisetid til sykehus, der reisetiden til Hammerfest sykehus og UNN reduseres til hhv. 25 og 30 minutter.

I tillegg til vesentlig forbedret tilbud til pasientene, ligger det i dette også samfunnsøkonomiske besparelser knyttet til raskere behandling, kortere arbeidsfravær og potensiell reduksjon i dødelighetstall, der statistikk fra Folkehelseinstituttet dokumenterer at andelen «voldsomme dødsfall» for menn i yrkesaktiv alder i perioden 2011 – 2015 er dobbelt så høy i Indre-Finnmark som i Finnmark og landet for øvrig.

God infrastruktur er ofte den fremste forutsetningen for effektiv næringsutvikling lokalt og regionalt, en forutsetning som det må ilegges større vekt på med de omstillingsbehov Indre-Finnmark i lang tid har stått og fremdeles står ovenfor.

Små, mellomstore og særlig store bedrifter har ofte nærhet til marked og knutepunkt til byer som et viktig kriterie for sine etableringer, noe som gjør det til en viktig offentlig oppgave å tilrettelegge med infrastruktur som fjerner barrierene for dette. Reiseliv er i kraftig vekst i hele Nord-Norge med unntak av Indre-Finnmark, der aktørene peker på mangelfull infrastruktur som en vesentlig hindring når bedriftene markedsfører seg selv som destinasjon. Også her må Indre-Finnmark «kobles på» for å sikre at gründere og etablerte reiselivsbedrifter muligheten til å være med på eventyret som Nord-Norge ellers opplever.

Med statlige institusjoner som Samisk Høgskole, Sametinget, Nasjonal institusjon for menneskerettigheter, International Center of Reindeer husbandry, Nasjonalteateret Beaivváš og potensielt andre institusjonsetableringer er det viktig å legge til rette for effektiv samhandling med resten av regionen og landet. Tid er penger både for offentlig institusjoner og særlig private næringsdrivende.

Hei,

Etter oppfordring fra flere oversender jeg denne saken også til behandling/uttalelse hos dere i Troms Arbeiderparti. Den er fra før vedtatt med politisk støtte i Finnmark fylkesting og spilt inn til NTP 2013 - 2024 uten at Avinor har gått videre med saken. Vi gir oss imidlertid ikke. Med regionreformen i sin siste fase er det stadig mer naturlig å se denne typen regionale saker på tvers av fylkesgrensene.

Vi registrerer også de positive ordlag Troms har benyttet seg av viktigheten av å løfte og utvikle hele den nye regionen. I så måte kan denne saken være en fin lakmustest for den nye regionen.

På vegne av Kautokeino Arbeiderparti.

Johan Vasara

Sátnejodiheddji - Ordfører

Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune

Tel. 93099520

Styrets forslag til vedtak:

Saken avvises. Viset til behandling i Finnmark Arbeiderparti.

Kapittel 2: FLYKTNING / ASYL / INTEGRERING

SAK 10

FRA: Gratangen Arbeiderparti

Ny flyktning- og asylopolitikk

Vedtak:

Gratangen Arbeiderparti oppfordrer til at Arbeiderpartiet lokalt og sentralt utvikler en ny flyktning- og asylopolitikk, basert på raushet og humanitet, rettferdighet, solidaritet og internasjonale forpliktelser:

- Reglene for arbeidstillatelse må endres, slik at asylsøkere og ikke-returnerbare søkere med avslag gis anledning til å arbeide. Deltakelse i arbeidslivet er god integrering.
- Rimelighetsvilkåret ved internfluktsvurdering i asylsaker må gjeninnføres i tråd med FNs flyktningkonvensjon
- Arbeidet med å få flere kvoteflyktninger til Norge må fortsette.
- Norge må tilby å motta en forholdsmessig andel flyktninger som har kommet til land i Sør-Europa.
- Det må gis amnesti til de 62 lenge-værende eldre kvinnene i asylmottak.
- Ordningen med tidsbegrenset opphold til kun fylte 18 år for enslige mindreårige asylsøkere må avskaffes
- Opphør av flyktningstatus må praktiseres i tråd med FNs flyktningkonvensjon og FNs anbefalinger.

Begrunnelse:

- Gratangen Arbeiderparti anerkjenner og støtter Arbeiderpartiets forslag om ny behandling av søknadene til de mindreårige asylsøkerne, en gruppe som kom til Norge som enslige, mindreårige asylsøkere, der sårbarhetskriterier skal vektlegges. Dette må følges opp med å gjeninnføre rimelighetsvilkår for returer til hjemlandet – som ble fjernet med virkning fra 1. oktober 2016 – slik at vi unngår å sende sårbare mennesker tilbake til internflukt i eget, krigsherjet og terrorutsatt land uten rimelighetsvurderinger. Dette er et brudd på våre internasjonale forpliktelser.
- Vi understreker at partiets store ideologiske og samfunnsbyggende prosjekt gjennom hele partiets historie har handlet om å inkludere: Arbeiderklassen ble i samarbeid med fagbevegelsen løftet inn i det demokratiske samfunnet. Likestilling mellom menn og kvinner har vært og er en av partiets fanesaker. Arbeiderpartiet har også gått foran i kampen for likestilling og inkludering av folk med ulik seksuell orientering.
- Likevel har flyktning- og asylopolitikken ikke vært preget av partiets verdier. Det siste tiåret har Arbeiderpartiet lagt seg nær opp til Frp, og har dermed bidratt til ekskludering av flyktninger og asylsøkere. Et viktig unntak fra dette er Arbeiderpartiets initiativ på Landsmøtet i 2015 for flere kvoteflyktninger.
- *Gratangen Arbeiderparti* mener at det trengs en ny og solidarisk politikk bl.a. på disse områdene:

- Reglene for **arbeidstillatelse** må endres, slik at asylsøkere uten vedtak, og asylsøkere med avslag som av ulike grunner ikke kan returneres, gis anledning til å arbeide. Menneskerettighetserklæringens og Grunnlovens bestemmelser om retten til arbeid må gå foran alle andre hensyn.
- Oppfølging av arbeidet med **flere kvoteflyktninger** til Norge. Det årlige antallet må tilpasses i forhold til antallet asylsøkere som ankommer. Dette vil også bidra til at Norge opprettholder nødvendig kompetanse og arbeidsplasser knyttet til mottak og integreringsarbeid.
- Norge må forsterke innsatsen med mottak av flyktninger som de siste årene har kommet til **Italia og andre land i Sør-Europa**, og som ikke kommer videre grunnet manglende solidarisk fordeling mellom EU- og EØS-land.
- Det må gis **amnesti** til de lengeværende eldre kvinnene i asylmottak. UDIs statistikk viser at det i 2017 bor 62 enslige kvinner over 50 år med endelig avslag på asylmottak i Norge. Deres botid i Norge er fra 7 til 19 år.
- Ordningen med **tidsbegrenset opphold** til kun fylte 18 år for enslige mindreårige asylsøkere må avskaffes.
- **Opphør av flyktningstatus** må praktiseres i tråd med FNs flyktningkonvensjon og FNs anbefalinger

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen. Ses i sammenheng med sak 11 og 12.

SAK 11

FRA: Kvæfjord Arbeiderparti

STOPP OMGÅENDE UTSENDINGEN AV OKTOBERBARNA

Kvæfjord Arbeiderparti fremmer med dette følgende forslag til uttalelse fra årsmøtet i Troms Arbeiderparti 2018:

Etter forslag fra Arbeiderpartiet vedtok Stortinget 14. november 2017 med 66 mot 44 stemmer at disse unge afghanerne skulle få sine saker vurdert på nytt. Forutgående for denne behandlingen var det et sterkt engasjement hos det norske folk for å ivareta disse unge afghanerne på en langt bedre måte enn det Regjeringen la opp til. I denne sammenheng ga mange kommunepartier og fylkespartier i Arbeiderpartiet klare og skarpe uttalelser om saken.

Troms Arbeiderparti var fornøyd med det vedtaket stortingsflertallet fikk gjennom 14. november 2017, men usikkerheten synes å være enda større i dag.

I kommuner i vårt fylke har vi ungdommer som omfattes av denne håpløse situasjonen, og vi ser hvor forferdelig denne usikkerheten og redselen for utsendelse påvirker deres livskvalitet. På grunn av denne håpløse redselen har noen allerede forlatt Norge og lever under kummerlige forhold i andre europeiske land. Slik kan det ikke fortsette.

Alle vet at volden og terroren i Afghanistan har øket kraftig i den siste tiden. Dette gjør utryggheten og redselen hos disse ungdommene enda større. I mellomtiden skjer det en langtekkelig ny saksbehandling hos norske myndigheter som må medføre at alle får bli dersom det menes noe med de såkalte sårbarhetskriteriene.

Med dette som bakgrunn vil årsmøtet i Troms Arbeiderparti be om at stortingsflertallet snarest tar saken opp til ny behandling i Stortinget og sørger for at disse unge afghanerne får varig opphold i Norge uten noen videre saksbehandling. Dette dreier seg tross alt om en forholdsvis liten gruppe unge mennesker i en meget sårbar situasjon. Stortingsflertallet kan med dette vise at Norge fortsatt er et land hvor solidaritet med de svake står i høysetet.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen. Ses i sammenheng med sak 10 og 12.

SAK 12

FRA: Salangen Arbeiderparti

INNVANDRING OG INTEGRERING

Sitatet fra Arnulf Øverland «Du skal ikke tåle så inderlig vel den urett som ikke rammer deg selv» har de siste årene gått i glemmeboka for regjeringen med Høyre, FrP og nå også Venstre. Kanskje har de aldri husket det. De har skapt et større skille i verden og innad i Norge ved å skape ett oss og dem, ikke et vi. Skal vi få til en god integrering kan ikke politikere skape kunstige skiller mellom mennesker.

Medmenneskelighet ovenfor mennesker i nød har det siste året vært fraværende i mange parti. Dessverre kan det virke sånn også i Arbeiderpartiet. Vi har ikke hatt mot til å tørre å ta debatten og diskutere dette tema offentlig. Vi har ikke klart å stå på barrikadene for de mest sårbare menneskene i vårt samfunn.

Arbeiderpartiet inngikk for mange forlik sist Stortingsperiode og vi var ikke det tydelige opposisjonspartiet som folket krevde av oss. Spesielt på innvandring. Nivå på ytelser, midlertidig opphold og familiegjenforening er saker hvor Arbeiderpartiet har stått sammen med FrP og Høyre. Alle varsellampene burde blinke når Carl I. Hagen fra FrP sier han heller ønsker å samarbeide med Arbeiderpartiet fremfor venstre.

«Oktoberbarna» er enda et eksempel. Det å sende flyktninger som kommer til Norge når de er under 18 år tilbake så snart de blir myndige hører ikke hjemme noe sted. Disse ungdommene har lagt ut på sin livs største og skumleste flukt fra krig og elendighet for å komme til et land de kan være trygge i. Alt dette før de i det hele tatt har fylt 18 år. Det at majoriteten av 18-åringer skulle sendes tilbake til et land fortsatt preget av krig er ufattelig. Heldigvis tok Arbeiderpartiet grep i siste sekund.

Partiet har alltid stått for at Norge skal ha en streng, rettferdig og human innvandringspolitikk. Ordet «human» faller dessverre alt for ofte bort. Vår innvandringspolitiske talsperson bruker en retorikk som gjenspeiler dette. Det er Troms AP veldig kritiske til. For det har betydning hvordan man prater om mennesker. Derfor må Arbeiderpartiet sin retorikk gjenspeile at vårt mål er å hjelpe mennesker i nød, ikke å beskytte grensen mot dem.

Arbeiderpartiet er nødt til å være partiet som alltid står på lag med de som har minst. Også når de kommer til Norge i flukt fra krig og elendighet. Vi må være et tydelig alternativ til Høyre og FrP sin umenneskelige behandling og omtale av flyktninger. Vi skal fortsette å ha en streng, rettferdig og human innvandringspolitikk, men trykket må legges på human.

Vi tapte et valg ved å stå på sidelinjen og la andre styre debatten. Nå er det på tide at vi i Arbeiderpartiet tar grep og vender tilbake til røttene våre i sosialdemokratiet og begynner å snakke om medmennesker i nød og skape et rungende «vi».

Styrets forslag til vedtak:
Oversendes redaksjonskomiteen. Ses i sammenheng med sak 10 og 11.

SAK 13

FRA: Kvæningen Arbeiderparti

BOSETTING AV FLYKTNINGER

Kvæningen kommune fulgte i 2015 regjeringens oppfordring om å bosette flyktninger. I 2016 og 2017 ble det bosatt flere flyktningfamilier i Kvæningen. På slutten av 2017 kom det brev om at kommunen ikke vil motta anmodning om å bosette flyktninger.

Det er også klart at kun et fåtall av kommuner med færre innbyggere enn 3000 vil motta slik anmodning.

Kvæningen Arbeiderparti støtter en streng, men rettferdig flyktningpolitikk. Samtidig er det stadig flere mennesker ute i verden som legger ut på flukt, ikke av fri vilje men på grunn av tyranner og drittsekker som gjør det umulig å leve hele og frie liv i sine hjemland.

Som sosialdemokrater har vi et ansvar for å hjelpe våre medmennesker, og gi ly til dem som er i nød. Dette må skje gjennom et trygt og rettferdig system. Kvæningen Arbeiderparti mener dette best skjer gjennom FNs system for kvoteflyktninger.

Kvæningen Arbeiderparti mener Arbeiderpartiet må være med å bygge hele landet. Dette må også skje gjennom mulighetene til å kombinere allerede vedtatt bosatte flyktninger med god distriktpolitikk. Det er kanskje vanskelig å se, men dagens politikk rundt bosetting er distriktsfiendtlig og bidrar til at færre deler av Norge tas i bruk.

I mange av landets distriktskommuner er utfordringen tomme hus, færre barn i kulturskole og på fotballøkk og reduksjon i innbyggertall framfor boligmangel og galopperende boligpriser. Arbeiderpartiet må være en pådriver for at regjeringen og IMDI går tilbake på grensen på 3000, og gir kommuner med under 3000 innbyggere, som ønsker det, muligheten til å bosette.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

Kapittel 3: HAVBRUK OG FISKERI

SAK 14

FRA: Tromsø Arbeiderparti

REGULERING AV VEKSTEN I OPPDRETTSNÆRINGEN

Fiskeoppdrettsnæringen er blitt en meget viktig næring for kystområdene og har bidratt til store inntekter og arbeidsplasser. Viktige vekstfaktorer har vært et økende marked med høye priser og praktisk talt gratis bruk av fellesskapets sjøarealer i de indre kystområdene uten de avgiftene som landbaserte virksomheter er pålagt.

Veksten i oppdrettsvolumet i de indre kyststrøkene skaper også store negative konsekvenser for fiskere og andre som er avhengig av å høste fjordene som levebrød og matauk.

De store laksebestandene som står i fjordene er blitt vekstmedium for lakselus som skader både oppdrettsfisken og villfisken som lever i de samme områdene. Næringens bekjempelse av luseplagen med flytende kjemikalier fører også til utslipp i fjordene, noe som også fører til skader på for eksempel rekebestandene som mister skallet.

Utslipp av fôr-rester og laksens avføring i fjordbassenger med begrenset vannutskifting, forstyrrer også gyting og dermed bestandsstørrelsen av kysttorsk og andre fiskearter i fjordene.

Myndighetene har forsøkt mange forskjellige reguleringstiltak for å få bukt med oppdrettsnæringens negative konsekvenser, blant annet ved å sette grenser på hvor mye lusepåslag som aksepteres, fremme ny teknologiutvikling gjennom grønne konsesjoner for oppsamling og lukking av oppdrettsanlegg, offshore anlegg på den ytre kyststripe og landbasert oppdrett.

Mange som tildeles grønne konsesjoner og investerer i lukkede sjøanlegg er pionerer på teknologiutvikling med stor risiko. De fleste har en forventning om at hvis prosjektene ikke lykkes, vil myndighetene akseptere at produksjonen kan fortsette i tradisjonelle åpne merder. Den oppbyggingen av kapasitet som dette representerer vil sette mer økonomisk press på at myndighetene skal godta dette til ytterligere skade for kystmiljøet.

Troms Arbeiderparti mener at all vekst i oppdrettsnæringen i de indre kyststrøkene må skje i lukkede anlegg både på land og sjø som ikke forurensar det marine miljøet. Anlegg som mottar grønne konsesjoner på basis av lukkede sjøbaserte løsninger må ikke tillates å gå tilbake til åpne anlegg om deres tekniske løsninger ikke holder hva de lovte.

For å fremme veksten i lukkede anlegg, bør alle åpne oppdrettsanlegg pålegges en arealavgift for bruken av sjøarealet og en avløpsavgift til kommunene på lik linje med den landbaserte industrien.

Styrets forslag til vedtak:

Viser til vedtatt program og årsmøtevedtatt plattform hvor havbrukspolitikken er vedtatt.

Forslaget avvises.

SAK 15

FRA: Tromsø Arbeiderparti

OVERFØRING AV KVOTERESSURSER TIL KYSTFISKEFLÅTEN

Troms Arbeiderparti ønsker at større del av kvoteressursene overføres fra havfiskeflåten til kystfiskeflåten, da politikk med leveringsforpliktelse/tilbudsforpliktelse ikke har fungert etter sin hensikt. Det er i tillegg initiert en endring i kystfiskekvoten i torskefisket nord for 62° N fra departementets side.

Som et utgangspunkt bør det geografiske virkeområdet for tilleggskvoter utvides. Området må gjelde alle kommuner i Troms, og muligens også Steigen, Sørfold, Ballangen og Tjeldsund i Nordland. Tromsø må også være en del av det geografiske virkeområdet for tilleggskvoter. Vi kan ikke se at det er forhold i Tromsø by og nærmeste omegn som stiller fiskere i åpen gruppe i disse områdene i en annen stilling enn fiskere i de øvrige områder i de nordligste fylkene.

Styrets forslag til vedtak:

Viser til vedtatt program og årsmøtevedtatt plattform hvor havbrukspolitikken er vedtatt.

Forslaget avvises.

SAK 16

FRA: Ibestad Arbeiderparti

FISKERIHAVNER – FREMTIDENS FUNDAMENT FOR NORSK FISKERI

I Troms Arbeiderparti er vi opptatt av fiskeri og havbruk, og i 2016 vedtok årsmøtet en Fiskeri-og havpolitisk plattform som er god. Sjømatnæringen representerer selve fundamentet for utvikling og bosetting i norske kystsamfunn. Det er dette, fiskeri og havbruk, vi i fremtiden skal leve av. Den dagen oljen tar slutt.

*Vi mener at vi allerede nå må rette fokuset mot vår felles fremtid. Vi må prioritere forutsetningen for denne framtiden, nemlig **fiskerihavnene** våre langs kysten, havets E6.*

Kystfiskeriene, sjømatnæringen og leverandørindustrien utgjør en vesentlig del av næringsgrunnlaget i en rekke kystsamfunn. I landet vårt, og i vår region spesielt, har vi naturgitte fortrinn i form av gode lokasjoner for havbruk og sterke fiskebestander langs kysten. Disse må vi opprettholde og styrke, og vi må forvalte vårt fortrinn på en måte som sikrer videre bærekraftig utvikling.

Den kystnære produksjonen har vist seg klart best egnet til å treffe de økte kravene fra et opplyst og krevende verdensmarked, med hensyn til miljø og kvalitet. Denne posisjonen kan vi ikke risikere å miste, og denne forståelsen er kritisk viktig i diskusjonen om hvordan å sikre fortsatt konkurransekraft.

Det er en viktig erfaringsbasert erkjennelse gjennom generasjoner, at *lokal hjemmeproduksjon* er "driftsmodellen" som sikrer kvalitet, leveransedyktighet og økonomi i leveransene. Derfor er det viktigere enn noen gang å legge til rette for utvikling i de næringene som allerede går godt, der de allerede er etablert. Det er nemlig slik at på steder der maritime næringer har fått fotfeste over tid, har det dannet seg effektive *lokale næringsklynger*, det vil si klynger der ulike bransjer og bedrifter til sammen representerer nærmest hele næringskjeden, eksempelvis transport, regnskap, forskning og utvikling, visningssenter og slakteri.

Med Norges spredte bosetting er slike næringsklynger viktig for å opprettholde kvalitet og leveringssikkerhet som matindustrien har behov for.

Det er imidlertid en klar forutsetning og en kritisk faktor i denne sammenhengen. *Havnene våre*. En posisjonering med økt hjemmeproduksjon lokalt langs kysten forutsetter et løft av fiskerihavnene. Økt aktivitet og foredling krever egnede fasiliteter, og den avgjørende faktoren blir igjen sikring og videreutvikling av havnene.

Det skapes i dag store verdier i mange av disse havnene, og industrien knyttet til Engenes havn, en viktig fiskerihavn i vår kommune og region, omsetter i dag for ca. 600 millioner kroner, men med et potensiale langt over dette- dersom havneforholdene legges til rette for dagens og fremtidens krav.

Fartøyene knyttet til fiskeindustri er i rivende utvikling, og uten en sterkere strategisk forankring for den utviklingen, blir det i mange tilfeller lite langsiktig fellesskapstenking og mer opp til enkeltbedrifter og eiere hvordan det skal satses. Dagens fiskerihavner er i all hovedsak bygget på 40 og 50-tallet,

dimensjonert for fartøyer 45-50 ". I dag ser vi en helt annen størrelse på båtene, de er både lengre og dypere enn den gang, men vi har fiskerihavner som ikke kan håndtere flåten. Dette må vi gjøre noe med, og det arbeidet må vi i gang med nå.

Ved å posisjonere oss mot fremtiden vil det være mulig å realisere en verdensledende hjemmeproduksjon lokalt langs kysten.

Overføring av fiskerihavneanlegg til fylkeskommunene ble vedtatt i stortinget 8. juni 2017. Midlene som er tildelt fiskerihavner i Nasjonal transportplan vil fra 2020 bli gitt til fylkeskommunene som frie inntekter gjennom rammetilskudd. Arbeiderpartiet er bekymret for at konsekvensen av dette blir en nedprioritering av fiskerihavnene og at oppgavene vi står overfor i forhold til å ruste opp disse til dagens krav, ikke vil bli fullfinansiert. Vi vet også at dagens bevilgninger på dette området er redusert under nåværende regjering.

Forslag til vedtak:

Troms Arbeiderparti vil på Stortinget fremme forslag om utredning av kostnadene for nødvendig opprustning av fiskerihavnene, slik at de imøtekommer fremtidens krav fra den marine næringen, samt øke bevilgningene i tråd med kostnadene. Overføringene til fylkeskommunene til opprustning av våre viktigste fiskerihavner i farleden langs kysten, skal i overføringene fullfinansieres fra staten.

Styrets forslag til vedtak:

Intensjonen støttes. Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 17

FRA: Kvæningen Arbeiderparti

HAVBRUKSFONDET

I 2018 ligger havbrukskommunene an til å få betydelige summer fra vekst i havbruksnæringen. Det er rett og rimelig, og vi ønsker tiltaket velkommen. Samtidig er Kvæningen Arbeiderparti kritisk til at fondets inntekter utelukkende kommer fra engangsinnbetalinger basert på kjøpt vekst.

Havbrukskommunene legger i stort mon til rette for en industri som tjener milliarder. Norske Fjord og Kyst Kommuner (NFKK) skisserte et opplegg. Kostnadsmessig var dette avgiften norske kommuner skulle motta 1% av det UTBYTTET som ble tatt ut av havbruksindustrien.

Kvæningen Arbeiderparti mener vi i framtiden må produsere mer av verdens mat i havet. Det krever mer forskning og ytterligere fokus på bærekraft. Veksten må også gi kommunene økt mulighet til å skape gode lokalsamfunn gjennom en økt andel av verdiskapningen. En andel basert på produksjon vil kunne gi fondet, og derav kommunene, en stabil inntekt som kan benyttes til å skape velferd til det beste for sine innbyggere.

Vi ber derfor om at Arbeiderpartiet legger betydelig press på regjeringen for at havbruksfondet innrettes på en framtidsrettet og langsiktig måte. Dette MÅ skje gjennom en todeling av inntektene til fondet. En del basert på vekst, og en del på produksjon.

Det må legges press på regjeringen for å følge opp stortingets vedtak om en innretning av havbruksfondet hvor en del av fondet finansieres gjennom en del basert på eksisterende virksomhet. Dette er omtalt med mange navn, arealavgift, eksportavgift og produksjonsavgift.

Styrets forslag til vedtak:

Intensjonen støttes. Oversendes redaksjonskomiteen.

Kapittel 4: ENERGI / NÆRING / OLJE

SAK 18

FRA: Sørreisa Arbeiderparti

ENERGIPOLITIKK

Sørreisa Ap ber om at følgende behandles på Årsmøtet og det gis uttalelser:

- Fremtidens energipolitikk, herunder bla. EUs energimarkedsavtale ACER.

Styrets forslag til vedtak:

Ses i sammenheng med sak 19 og 20. Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 19

FRA: AUF i Troms

ACER

Dagens Norge forsynes av de evigvarende rene energikildene fra fossene som la grunnlaget for den norske industrien.

Vi har lenge levd på en grønn drøm, og har et ønske om å fortsette det.

Dagens regjering ønsker at vi skal erstatte dette med et annet alternativ for denne enegriskapningen ved å koble seg på det europeiske strømmnettverket. Dette er noe de sitter og vurderer, og godter seg med tanken på, som kun gagner fabrikkereiere. Konsekvensene av dette vil føre til at vi som norske statsborgere må ta regningen.

En endring i strømmnettverket vil føre til en dobling i av strømprisene i en periode på 10 år. Her er det vi som må betale for byggingen av dyre private utenlands kabler, for å så måtte betale høyere strømmregning baser på de europeiske prisene.

Det vil flytte profitten fra staten som benytter seg av grønn energi og legge de over på private investorer og EU, som i verste fall føre til økte klimautslipp.

Debatten har enda ikke kommet opp i lyset, og dette er et tema svært få er opplyst om, noe som vil føre til at det gjennomføres uten en god politisk debatt. Arbeiderpartiet i Troms burde derfor være med på å beskytte den norske industrien og ta vare på den gode miljøvennlige energikilden vi benytter oss av i dag.

Arbeiderpartiet i Troms vil:

- Si nei til avtalen med ACER

Styrets forslag til vedtak:

Ses i sammenheng med sak 18 og 20. Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 20

FRA: Gratangen Arbeiderparti

NEI TIL SUVERENITETSAVSTÅELSE!

Skal EUs energibyrå, Acer, ha det siste ordet i saker som angår norsk energipolitikk? Dersom vi gir fra oss retten til å bestemme, handler det da om avgivelse av suverenitet? Gratangen Arbeiderparti vil på det sterkeste fraråde en slik suverenitetsavståelse til EUs energiunion.

Gratangen Arbeiderparti vil henstille til at Arbeiderpartiet sentralt står samlet og krever saken behandlet i henhold til Grunnlovens paragraf 115, der det kreves 3/4 flertall i saker som gjelder suverenitetsavståelse.

Styrets forslag til vedtak:

Ses i sammenheng med sak 19 og 20. Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 21

FRA: Tromsø Arbeiderparti

VARIG VERN AV LoVeSe

Troms Arbeiderparti ønsker varig vern mot petroleumsvirksomhet i Lofoten, Vesterålen og Senja.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

Kapittel 5: HELSE OG OMSORG

SAK 22

FRA: Sørreisa Arbeiderparti

TRAKASSERING

Behandle også:

- I retningslinjene for seksuell trakassering tas med -at også all form for trakassering, herunder mobbing, er uakseptabelt.

Styrets forslag til vedtak:

**Henviser til prosessen vedrørende revidering av retningslinjene.
Innspillet oversendes til arbeidsgruppa sentralt.**

SAK 23

FRA: AUF i Troms

REFORMÉR BARNEVERNET TIL BARNETS BESTE

For ARBEIDERPARTIET er det viktig at alle barn får en god oppvekst i trygge rammer. Dessverre får ikke alle barn en trygg oppvekst med den omsorgen de trenger. Da må barnevernet ha nødvendig handlingsrom for å sikre barna den oppveksten de trenger. Imidlertid er det ikke alle barn som opplever at hjelpen fra barnevernet i dag er tilstrekkelig.

Barnevernet skal være sikkerhetsnettet for barn og familier som ikke ivaretar barns oppvekstsvilkår. Arbeiderpartiet mener et sterkt og kompetent barnevern er nødvendig for å ivareta barn og familier som trenger det.

For at barnevernet skal fungere optimalt mener Arbeiderpartiet det trengs en endring og et løft for sektoren. Mange ansatte i dagens barnevern melder om at de har for mange saker, og for lite tid til oppfølging og undersøkelser.

Arbeiderpartiet mener derfor at alle saksbehandlere skal ha en maksgrense for antall saker de til enhver tid har. Barnevernet preges i dag av å være oppstykket, og kan fremstå forvirrende og gjøre at barn opplever å bli kasteballer i systemet. Det er mange tilbydere, både private og offentlige, og bredden gjør tilbudet uoversiktlig og utilgjengelig.

Arbeiderpartiet ønsker en reform for organiseringen av barnevernet som gjør det enklere å forholde seg til, til det beste for barnet. Vi mener barnevernet best kan organiseres under de nye regionene, i stedet for å være delt mellom kommunene og staten. På den måten kan man sikre å styrke fagmiljøene, tilbudet og oppfølgingen av utsatte barn.

Barnevernet styres etter tre grunnleggende prinsipper: barns beste, det biologiske prinsipp og minste inngreps prinsipp. Barnets beste skal alltid være det grunnleggende prinsippet i barnevernets arbeid, og barnets mening og ønsker skal tillegges vekt jfr. barnekonvensjonen og barneloven.

Arbeiderpartiet mener barnets behov for utviklingsfremmende tilknytning bør vektlegges enda sterkere, og støtter forslag om å ta inn dette som et prinsipp i barnevernloven. Alle barn i barnevernet bør få en fast saksbehandler, slik at de opplever en trygghet og kontinuitet.

Arbeiderpartiet vil at barnevernet skal være et tilbud gitt av det offentlige, og at det ligger under kommunenes og statens ansvarsområder. Dette betyr at for å bevare kontinuiteten til barnevernet må avskaffe anbudsordningene og konkurranseutsetting av barnevernet. Arbeiderpartiet vil derfor gi barnevernet et løft i ressurser og kompetansebygging, slik at de står best rustet til å ta ansvar for barneverntjenesten.

Arbeiderpartiet i Troms vil:

- Ha en reform av barnevernet som forenkler barnevernets arbeid til barnets beste
- At barnevernet organiseres under regionene i stedet for kommune og stat
- Ta inn det utviklingsfremmende tilknytningsprinsippet i barnevernets arbeid
- At det tilstrebes at søsken plasseres i samme fosterfamilie eller adoptivfamilie
- Avvikle anbudsordningen innen barnevernet, og erstatte de kommersielle aktørene med offentlige eller frivillige ikke-kommersielle aktører
- Øke bevilningene til barnevernet for å gi et bedre tilbud
- Sette en maksgrense for antall saker en saksbehandler kan ha i barnevernet
- At alle ansatte i barnevernet må sikres muligheter til veiledning, etterutdanning og videreutdanning
- Styrke rekrutteringen og opplæringen til fosterfamilier
- At barna får faste saksbehandlere i barnevernet
- Sikre bedre rutiner og samarbeid mellom barnehager, skoler og barnevernet, samt øke de ansattes kunnskap om omsorgssvikt

Styrets forslag til vedtak:

Intensjonen støttes. Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 24

FRA: AUF i Troms

HELSETJENESTER FOR TRANSPERSONER

I Norge i dag er det veldig vanskelig å få tilgang til helsetjeneste for transpersoner. Rikshospitalet i Oslo i dag er de eneste som kan tilby hjelp til kjønnsbekreftendebehandling. I tillegg til å være den eneste plassen i Norge er ventelisten lang, det tar ofte mer enn et år å få det første møte med rikshospitalet. Når du først får timen din må du gjennom en rekke lange intervjuer som for mange oppleves som krenkende. Dette er en stor påkjenning for mennesker som allerede er i en vanskelig situasjon

Veien mot å forstå sin egen kjønnsidentitet er lang, man blir født og får utdelt et kjønn. Etter det er det lite informasjon for barn som ikke forstår hvorfor de ikke passer inn kroppen sin og ikke føler seg tilpass i de forventingene de møtes med i samfunnet. Både i skolen og hos helsepersonell møter man mangel på kunnskap om kjønnsminoriteter, kjønnsmangfold og generelt hvordan det er å være skeiv.

Det gjør at mange bærer på skam og ikke får de ressursene de trenger for å skjønne seg selv før det har gått veldig lang tid. Det er dumt på mange plan, en konsekvens av det er at få får brukt pubertetsblokkerende midler (PBM). Bruken av disse midlene kan være medisinske, men er generelt for tidlig diagnoserte transpersoner. PBM er helt reverserbare, og gjør ingen drastiske permanente endringer.

Det er ikke bare mangel på kunnskap om disse midlene som gjør de vanskelig å få benyttet seg av. Det er få leger som kan gi ut disse og de befinner seg på Rikshospitalet, hvor igjen den lange ventetiden blir et problem.

For å møte disse utfordringene er det viktig at flere sykehus enn Rikshospitalet bygger opp kompetanse på å gi kjønnsbekreftendebehandling, alle de store byene i Norge burde kunne tilby et fullt spekter av helsetjenester for transpersoner. PBM må bli lettere tilgjengelig; unge må få mer kunnskap om at dette er et alternativ og man kan ikke fortsette med urimelige strenge krav før å få bruke det. Det som jobber innen helsesystemet må ha kunnskap om hvordan møte transpersoner og ha kompetanse til å hjelpe dem.

Arbeiderpartiet i Troms vil:

- Gjøre det lettere for transpersoner å få tilgang til hormonbehandling, pubertetsblokkerende midler, stemmeterapi, og kirurgi
- Gjøre det mulig for andre aktører enn Rikshospitalet å tilby disse helsetjenestene
- Utdanne leger til å tilby disse tjenestene i alle store byer
- Utdanne psykologer, fastleger, og helsesøstre innenfor kjønnsidentitet

Styrets forslag til vedtak:

Intensjonen støttes. Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 25

FRA: Tromsø Arbeiderparti

TANNBEHANDLING SOM EN DEL AV DEN OFFENTLIGE HELSETJENESTEN

Norge er det eneste landet i Norden hvor tannbehandling ikke inngår i den offentlige helsetjenesten. Flere landsmøter i Arbeiderpartiet og flere LO – kongresser har stilt seg bak kravet om at tannbehandling må inn under den offentlige helsetjenesten, men så langt så har ikke et flertall på Stortinget – og heller ikke ledelsen i Arbeiderpartiet – stilt seg bak dette kravet. De med lavest inntekt rammes sjølsagt hardest av denne politikken.

Forskjellene mellom folk øker i Norge – og ikke på noen områder er dette mer synlig enn på tannhelsen til folk.

Skal Arbeiderpartiet igjen få troverdighet som et parti som kjemper for vanlige folks interesser, må offentlig finansiert tannbehandling komme høyt opp på partiets dagsorden, som en svært prioritert oppgave.

Styrets forslag til vedtak:

Intensjonen støttes. Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 26

FRA: Kvinnenettverket i Troms Arbeiderparti

REDEFINERE DEN JURIDISKE DEFINISJONEN AV VOLDTEKT

Hvert år anslås det at mellom 8000 og 16.000 kvinner blir utsatt for voldtekt eller voldtektsforsøk. I tillegg til dette forteller 1 av 10 menn at de har blitt utsatt for en form for overgrep i løpet av livet. Til tross for disse dystre tallene, ender kun 1% av voldtektsanmeldelser i felle dom.

Både Amnesty og FNs Kvinnekomité har i flere år kritisert norske myndigheter for mangelfull innsats for å forebygge, etterforske og straffe voldtekt. Allerede i 2003 kom Kvinnekomiteen med en anbefaling om at Norge skjerpet innsatsen på området, og denne anbefalingen har også senere kommet opp i FNs Menneskerettighetskomité og under høring i FNs Menneskerettighetsråd.

Det er flere tiltak som må til for å sørge for flere domfellelser, men en av deres bekymringer var, som nevnt innledningsvis, at den norske voldtektsbestemmelsen i straffeloven ikke er i overensstemmelse med internasjonale menneskerettighetsstandarter.

Internasjonal menneskerettighetslov fastsetter voldtekt som 'seksuell omgang med fravær av oppriktig samtykke', Vi mener at en endring av voldtektsparagrafen som sikrer at den er i samsvar med internasjonal lovgivning er helt nødvendig. På den måten kan norsk lovgivning bedre ivareta rettssikkerheten for voldtekts ofre.

Troms Arbeiderpartis kvinnenettverk vil:

- Sikre at voldtektslovgivningen er i trå med internasjonale menneskerettighetsstandarter

Styrets forslag til vedtak:

Intensjonen støttes. Oversendes redaksjonskomiteen.

Kapittel 6: UTDANNING / SKOLE / ARBEIDSLIV

SAK 27

FRA: Sørreisa Arbeiderparti

UFRIVILLIG DELTID

Sørreisa Ap ber om at følgende behandles på Årsmøtet og det gis uttalelser:

- Ufrivillig deltid i arbeidslivet.

Styrets forslag til vedtak:

Ufullstendig forslag.

Viser til tidligere vedtak og allerede vedtatt politikk.

SAK 28

FRA: AUF i Troms

SKOLE

Barns aller første møte med livet utenfor hjemmet skjer hos de aller fleste i barnehagen. Hva barna lærer de første årene er avgjørende for deres utvikling senere i livet. I løpet av denne perioden er det svært viktig hva barna lærer og ikke minst hvordan de lærer det.

Alle barn i Norge skal ha rett på samme type oppfølging og med det rett til å gå i barnehager som ser hvert enkelt barn.

I barnehagene skal det være tilstrekkelig med ansatte for å følge opp hvert enkelt barn og de utfordringene disse barnene kan ha. Per i dag er gjennomsnittet i norske barnehager 6 barn per voksen, dette inkluderer at barn under 3 år telles dobbelt. Dette er et antall som er skremmende dårlig. Forutsetningen for at en voksenperson skal klare å holde oversikt over 6 barn i en svært varierende hverdag der alt fra lek, læring og sosial mestring skal følges opp, er langt fra godt nok.

For å sikre at alle norske barn får like god oppfølging i tillegg til samme muligheter i løpet av sine år, skal det på sikt jobbes for at alle barnehager blir offentlige slik at det lettere kan følges opp hva som læres bort, i tillegg til hvilke sosiale kunnskaper barna tilegner seg.

Barnehagen skal legge større vekt på barnas læring. For å sikre barn en bedre og lettere overgang fra barnehage til skole skal det legges mer vekt på både faglig og sosial pedagogikk.

Fraværsgrensen var i hovedsak et tiltak for å redusere skulking i den videregående skolen. Slik fraværssystemet er i dag går denne på bekostning av elever, økonomi, og legekontorer.

Arbeiderpartiet i Troms ønsker en fraværsgrense på elevenes premisser. For at dette skal bli mulig trenger skolene også helsesøster på skolen hver dag.

Arbeiderpartiet i Troms ønsker å endre at fraværsgrensen skal gå på enkeltfag til at den i stedet skal regnes ut i fra totalt fravær i alle fag. Dette gjør at det ikke lengre blir like stor forskjell på hvilke fag som rammes hardest av fravær.

Det skal også opprettes en fraværskarakter på lik linje som man i dag har orden og adferdskarakterer, som da blir strøket med overskridelse av 10 % dokumentert fravær. Med dette vil lærere få mer frihet til å bestemme om eleven har vurderingsgrunnlag i fag, mens skulk vil straffe seg.

Dagens eksamensform er en urettferdig vurdering av norske elever. Hvordan en enkelt elev presterer i løpet av fem timer kan avgjøre hvilke muligheter elevene kan få gjennom sitt videre utdanningsløp. Fremfor å se hvilke prestasjoner denne eleven har gjort gjennom året, faller hele avslutningen av din skolegang på hvordan du presterer nettopp disse timene.

For å sikre en mer rettferdig vurdering for alle elever uansett forutsetning for å takle en eksamen bra, skal alle elever gjennom en helhetlig mappevurdering. Denne vurderingsformen tar for seg alt en elev har gjort gjennom skoleåret og samler det opp til å gi en sluttvurdering som gjenspeiler elevens helhetlige kunnskap langt bedre enn en eksamen vil gjøre. Denne vurderingsformen vil da føre til en langt mer rettferdig vurdering av hver enkelt elev.

En muntligeksamen skal løses ved en samtale mellom elev, faglærer og sensor, der eleven får mulighet til å forsvare sine oppgaver. Denne samtalen skal filmes slik at det i tvilstilfeller vil kunne klages på karakteren som settes. Adgang til denne filmen skal kun gis ved en eventuell klage på karakteren.

Rasisme er et stort problem i samfunnet, og skolen er ikke et unntak. Barn og unge som opplever rasisme møter ofte lærere og andre tillitspersoner som er usikre på hvordan de skal håndtere dette.

Noen elever med minoritetsbakgrunn opplever også at læreren har lavere forventninger til dem enn etnisk norske elever.

Automatisk lavere forventninger til språk og faglig kunnskap fra lærerne fører også til at elever med minoritetsbakgrunn har ubehagelige opplevelser i skolen. Skolene er i dag pålagt å arbeide mot rasisme, men hvordan man velger å løse det er opp til hver enkelt skole.

Arbeiderpartiet i Troms vil:

- Jobbe for at det som standard skal være 4 voksne per barn, der barn under 3 år fremdeles skal telles dobbelt.
- At det på sikt skal sikres at samtlige norske barnehager er offentlige.
- At det skal mer både faglig og sosial pedagogikk inn i barnehagen.
- et felles reglement for alle skolene
- at prosentandel skal regnes på totalt fravær, og ikke fravær i enkeltfag
- at helsesøster på uansett nærliggende skole eller helsestasjon skal kunne dokumentere sykefravær
- eventuell overskriding av 10 % leder til stryk i "fraværskarakteren"
- at elever som er i fare for å overstige grensen på 10% skal ha møte med foresatte, kontaktlærer og avdelingsleder angående fraværssituasjonen
- at gyldig fravær også skal gjelde kjøretimer
- at gyldig fravær også skal gjelde idrett og kulturelle arrangementer på ikke nasjonalt nivå om fravær godkjennes av aktuelle faglærere
- Dagens eksamensform skal erstattes av en helhetlig mappevurdering.
- Den muntlige eksamensformen skal erstattes av en samtale mellom elev, faglærer og sensor der eleven får mulighet til å forsvare sine oppgaver.
- Den muntlige delen av mappevurderingen skal filmes og adgang til denne filmen skal kun gis ved eventuelle klager på karakteren som settes.
- at det skal utformes en universal plan som jobber aktivt med å forebygge og håndtere rasisme i den norske skolen.
- At kunnskap om andre kulturer og levemåter i større grad skal legges vekt på i undervisningen.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen

SAK 29

FRA: Tromsø Arbeiderparti

FORBUD MOT BEMANNINGSBYRÅ

Troms Arbeiderparti vil utrede et nasjonalt forbud mot bemanningsbyrå i bygg- og anleggssektoren.

Det er initiert fra sentralt å få utredet forbud mot innleie i et avgrenset område og enkelte bransjer. Dette er spesielt myntet på bygg- og anleggssektoren i Oslo-området.

Problemene med innleid arbeidskraft er imidlertid ikke begrenset til dette området, og utredningen må derfor ta for seg hele landet.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 30

FRA: Politisk arbeidsgruppe, arbeidslivspolitik

ET RYDDIG, TRYGT OG ORGANISERT ARBEIDSLIV – KOMMUNEPARTIETS ANSVAR!

Arbeiderpartiet skal være sikkerheten for et ryddig, trygt og organisert arbeidsliv basert på faste, hele stillinger, Unge mennesker skal ha en god vei inn i arbeidslivet, ikke en vei inn i en ledighetskø. Dette er et klart ansvar også for kommuneparti og kommunestyregruppe.

Det fagligpolitiske samarbeidet må styrkes

Og det hersker ingen tvil om at det formelle fagligpolitiske samarbeidet mellom LO og Arbeiderpartiet har vært av stor betydning for arbeiderbevegelsens styrke. Det har fungert i snart 100 år, og hvor det lokale samarbeidet er av helt avgjørende betydning. Dette samarbeidet ser vi ingen grunn til å endre på, det må tvert om revitaliseres!

Kommunepartiene må ta et sterkere ansvar for å gjennomføre dette samarbeidet lokalt;

- Med dialogmøter med de kommuneansattes organisasjoner, og
- Med å være pådrivere for arbeidet i de lokale faglig-politiske utvalg

LO er landets ledende og dominerende arbeidstakerorganisasjon med 915 000 medlemmer. Alle disse medlemmene bor i en kommune. LO og Arbeiderpartiet har felles grunnsyn, og samarbeidet bygger på gjensidig respekt og aksept for ulike syn i enkeltsaker.

Det er kommunepartiernes ansvar å ivareta de kommunalansattes rettigheter. Samtidig har disse en meget viktig kompetanse for et godt arbeidsliv og et godt tjenestetilbud. Derfor må dialogmøter prioriteres.

De unge må sikres lærlingeplasser

Lærlinger er viktige ressurser både i og etter fullført utdanning. De er viktige for å opprettholde kompetansen i arbeidslivet, og de er viktige for å opprettholde bosettingen i alle kommuner og byer.

I mange yrkesfag er det stor mangel på lærlinger, byggfag er et typisk eksempel. I kommunesektoren må framtidens tjenesteyting baseres på ansatte med høy kompetanse. Det er på høy tid at å få snudd samfunnsutviklingen. Lærlinger er med på å skape levende lokalsamfunn. Derfor er det spesielt viktig for kommunepartiene å være pådrivere for flere lærlingeplasser i så vel kommunal sektor som i øvrig næringsliv i kommunen. Når en ungdom ønsker lærlingeplass skal ikke personlige bekjentskaper være nøkkelen for å komme rundt ei stengt dør. Lokalsamfunnet må bidra til at det betydelige antallet ungdommer som dropper ut mellom fullført opplæring i skole og tiden i lære reduseres betydelig. Kommunepartiene må ta ansvar, spesielt for lærlingeplasser i kommunal sektor.

Heltidsstillinger er nøkkelen for å rekruttere og beholde arbeidstakere

I kommunesektoren i Troms jobber omtrent halvparten av de ansatte deltid, Det er innen helse- og omsorgssektoren i kommunene at omfanget av deltidsarbeid er størst, ca. 45%.

I de fleste tilfellene er deltidsarbeid «ufrivillig» fordi det er det eneste kommunene har å tilby. Hvordan skal kommunene klare å rekruttere og beholde yngre arbeidstakere med god og riktig kompetanse når det eneste som tilbys er deltidsstilling eller i verste fall, ringevikar med telefonen under hodeputa i tilfelle arbeidsgiver trenger meg!

Utstrakt bruk av deltid/ringevikarer er svært uheldig både for arbeidsgiver og arbeidstaker og vil svekke kvaliteten på tjenestene og gjør det vanskeligere å rekruttere tilstrekkelig og riktig kompetanse lokalt og i hele samfunnet.

Arbeidet med å tilby arbeidstakere hele stillinger må settes høyt på dagsorden i samtlige kommuner i Troms fylke, både for å rekruttere riktig kompetanse, beholde innbyggerne og som samtidig vil gjøre det attraktivt å bygge å bo. Dette må være så vel ordfører og kommunestyregruppa sitt ansvar som kommunepartiet sitt.

Forslag til vedtak;

Troms Arbeiderparti forventer at samtlige kommunepartier tar et tydelig ansvar, og våren 2018 setter opp og melder tilbake en skriftlig arbeidsplan for;

- Dialogmøter med de de ansattes organisasjoner i kommunene
- Tydeliggjøring av det faglig-politiske samarbeidet i kommunen og i regionen
- Sikrer en målsatt plan for å ta inn lærlinger i egen kommune
- Er pådriver for at næringslivet i regionen ser viktigheten av at de tar inn lærlinger
- Det settes høyt på dagsorden hvordan en heltidskultur skal dominere i kommunen, og derved sikre et godt arbeidsliv, sikre rekruttering og sikre at kompetansen beholdes.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

Kapittel 7: FORSVARET

SAK 31

FRA: Bardu / Målselv / Sørreisa Arbeiderparti

FORSVAR OG NÆRINGSMULIGHETER – STRATEGISKE TILTAK

Troms Arbeiderparti vil arbeid for å styrke og opprettholde etablerte tyngdepunkt og kunnskapsmiljø for Forsvaret i Troms, samt bidra til utvikling av kompetanseklynger knyttet til disse områdene som grunnlag for næringsutvikling i fylket:

- Videreføre Indre Troms som Hærens nasjonale tyngdepunkt, og nasjonalt tyngdepunkt for helikopter
- Ved fornying og modernisering av utstyr til Hæren, inklusiv helikoptre, må Forsvaret pålegges å stille krav om tilstedeværelse i Troms for leverandører av utstyr
- Være pådriver- og tilrettelegger for tilstedeværelse av forsvarsindustri i Troms, basert på Forsvarets tyngdepunkt, og gjennom dette bidra til nyskaping i fylket
- Arbeide for etablering av logistiksenter og et ledende fagmiljø innen arktisk logistikk knyttet til Hæren, Heimevernet og Luftforsvaret
- Bidra til økte muligheter for lokale leverandører til Forsvaret gjennom å arbeide for endring av Forsvarets innkjøpsregime fra nasjonale til regionale innkjøp. Styrke samhandlingen mellom lokale leverandører, samt knytte mindre leverandører opp mot større aktører, gjennom en etablering av en egen satsing/nettverk i fylket

Styrets forslag til vedtak:

Intensjonen støttes. Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 32

FRA: Bardu / Målselv / Sørreisa Arbeiderparti

ET STERKT FORSVAR I NORD

Nordområdene er Norges viktigste strategiske satsingsområde. Samtidig er den sikkerhetspolitiske utviklingen generelt, og forholdet til Russland spesielt, mer usikkert enn på lenge. Dermed er det naturlig å forsterke satsingen på forsvar i Nord. Vårt mål er derfor at Troms fortsatt skal være Norges viktigste forsvarsfylke.

Arbeiderpartiet vil derfor:

1. Arbeide for å nå NATO 2% målsetting av BNP på Forsvar innen 2024 gjennom årlig vekst og opptrapping av forsvarsbudsjettene.
2. Vi vil, som del av 2% målsettingen og nordområdepolitikken, arbeide for å utvikle en landmakt med økt tilstedeværelse og reaksjonsevne i Nord.
3. Videreutvikle landmakten mot å realisere NATOs styrkemålsettinger for Norge som del av rettferdig byrdefordeling i Alliansen. Vi mener at en slik utvikling må innebære blant annet:
  - Videreføre 2.bataljon med full daglig oppsetting på Skjold på lik linje med Panserbataljon og Telemarkbataljon. Slik vil vi også sikre at Hærens produksjon av mannskaper blir stor nok til å dekke behovene til Heimevernets struktur.
  - At Kavaleribataljon på Porsangmoen forsterkes og utvikles til en komplett mekanisert bataljon slik at Norge kan stille til sammen fire mekaniserte manøverbataljoner.
  - At moderniseringen av Brigade Nord intensiveres og anskaffelse av nye stridsvogner gjennomføres snarest i et antall som svarer til NATO styrkemålsetting for Norge.
  - At Hæren beholder dedikert militær helikopterstøtte for understøttelse og gjennomføring av operasjoner med minimum 12 Bell 412 SP stasjonert på Bardufoss med egen ledelse og understøttelse.
  - At hovedbase for helikopter etableres som forutsatt på Bardufoss inkludert kystvakt og dedikerte helikoptre til Hæren.
  - At spesialstyrkenes behov på Østlandet ivaretas gjennom tilførsel av ekstra piloter til å fullt ut å utnytte 6 oppgraderte Bell 412 HP stasjonert på Rygge med egen ledelse og understøttelse.

- Videreutvikle og modernisere Heimevernet til en moderne og fleksibel styrke, med lokal forankring og tilstedeværelse, men økt evne til innsats i fred, krise og krig også på tvers av områder og distrikt.
- Arbeide for at Luftforsvarets programmeringssenter legges til CRC Sørreisa/Luftforsvarets stasjon Sørreisa, som det mest relevante kompetansemiljøet og tilknytning til Luftforsvarets nasjonale kontroll- og varslingskole.

Styrets forslag til vedtak:

Intensjonen støttes. Oversendes redaksjonskomiteen.

Kapittel 8: DIVERSE

SAK 33

FRA: AUF i Troms

NORGE OG ATOMVÅPENFORBUDET

Bakgrunn: I 2016 besluttet FNs generalforsamling å starte forhandlinger i 2017 om en internasjonal avtale som forbyr atomvåpen og som legger til rette for å avskaffe dem, på linje med forbudene mot kjemiske og biologiske våpen.

7. juli 2017 endte forhandlingene med et historisk vedtak om å forby atomvåpen. 122 stater stemte for avtalen. FN åpnet for signering av avtalen 20. september. 50 stater signerte første dag - så langt har 56 stater signert avtalen (per 10.01.18).

Forbudsavtalen blir gjeldende folkerett så snart 50 stater har ratifisert forbudet. Norge har boikottet både forhandlingene og avtalen, sammen med atomvåpenstatene og de fleste NATO-land (med unntak av Nederland).

FN-traktaten som forbyr atomvåpen har vært et direkte resultat av det såkalte humanitære initiativet, som startet med en konferanse i Oslo i 2013 under den forrige Stoltenberg-regjeringen.

Veien videre: Arbeiderpartiets linje har til nå vært at man støtter et atomvåpenforbud, men ikke det forbudet som nå foreligger i FN. Det er trist at Arbeiderpartiet dermed støtter regjeringens "historieomskriving" om at det ikke var meningen at det humanitære initiativet skulle føre til en forbudsprosess. Det har vært tydelig at land og sivilsamfunn som de samarbeidet med ønsket en forbudsprosess fra starten av. Hvis Arbeiderpartiet skal være for et forbud, på kort eller lang sikt, er det dette forbudet vi må ta stilling til.

Det vil ikke være mulig for Norge å starte en ny prosess for et annet forbud på et senere tidspunkt. De 122 landene som stemte for FN-forbudet kommer ikke til å starte en ny prosess når Norge får ny regjering. Det er viktig å huske at den vedtatte avtalen er en avtale hvor Norge allerede oppfyller de fleste kriteriene. Det står ingenting i NATO-traktaten (juridisk bindende) om atomvåpen, de er kun omtalt i NATOs strategiske konsept - et politisk dokument som vedtas for 10 år av gangen.

Den rødgrønne regjeringen forsøkte, sammen med likesinnede NATO-land, å få endret dette i 2010. Formålet var å redusere atomvåpenenes betydning, men Frankrike og ett av de østeuropeiske landene la ned veto. FN-traktaten som forbyr atomvåpen (UN Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons, TPNW) inneholder heller ingen formuleringer som begrenser statspartenes mulighet for å være i militære allianser med land som har atomvåpen.

Arbeiderpartiet har alltid vært en pådriver for at Norge skal være i førerretten i viktige internasjonale fredsforhandlinger.

Det er på tide at Arbeiderpartiet anerkjenner viktigheten av en atomvåpenfri verden ved å slutte seg til den gjeldende forbudsavtalen. Bare da blir en atomvåpenfri verden mulig!

Arbeiderpartiet i Troms vil:

- At Norge støtter forbudet som foreligger i FN og at vi skal lede an i arbeidet for atomvåpennedrusting i NATO-alliansen, og påvirke prosessen i arbeidet mot et nytt strategisk konsept for NATO i 2020

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 34

FRA: Målselv Arbeiderparti

STYRK DE SOSIALDEMOKRATISKE VERDIER

Årsmøte i Målselv arbeiderparti ønsker en tydeligere og mer synlig sosialdemokratisk politikk. Partiet må tilbake til «grunnfjellet» og fremstå som det viktigste alternativ til en borgerlig politikk.

Arbeiderpartiet må ha en tydelig ideologi for å ha en retning å styre etter og ikke bare en samling av enkeltsaker. De viktigste pilarer i det norske velferdsstaten er tuftet på arbeiderbevegelsens kamp for like rettigheter og partiets evne til å bygge et velfungerende sosialdemokratisk samfunn. Vi skal fortsatt kjempe for arbeidsfolks rettigheter, for lik rett til utdanning og helsetilbud.

Partiet skal være en tydelig røst for kvinners rettigheter, for barnefamilier, for de svakest stilte, for vår egen samiske befolkning for de som søker beskyttelse i Norge – kort sagt skal Arbeiderpartiet sikre at alle i vårt land skal kunne ha et godt liv og like muligheter.

Det er ikke vår politikk at noen få skal kunne benytte felleskapets ressurser og skattepenger til å berike seg. Norske verdier skal ikke uten videre at våre råvarer, elektrisk kraft, norsk olje og gass, fiskeressurser og norsk industri skal selges ut til internasjonale kapitalkonsern. Vi vil ikke uten videre ødelegge den norske velferd og arbeidsfolks rettigheter ved å privatisere det som bør være offentliges oppgaver og allmennhetens goder.

Det er fullt mulig å bli rik og velstående i dette landet, men det må ikke skje på arbeidsfolkets rettigheter eller utnytting av statlige midler.

Arbeiderpartiet skal gjennom sin politikk utvikle og gi muligheter over hele landet, la verdiskapning komme folket til gode – i distriktene der de bor. Eiermakta må ikke samles på få sentraliserte storkapitalister, men fordeles på en bærekraftig måte.

Grunnmuren i den norske velferdsstat er basert på likeverd, samhold og en felles innsats for et samfunn som gir oss alle gode muligheter, har et sunt arbeidsliv, og har tar vare på oss når vi trenger det. Vi skal ta vare på arbeidsfolk som bretter opp ermene og som er skitne på fingrene, det er de som bygger landet.

Trygget er også evnen til å forsvare sine rettigheter så vel som forsvar for trusler samfunnet utsettes for. Et sterkt Forsvar skal gi folk trygghet over hele landet. I omskiftelige tider så må det bli slutt på vinglingen politikerne har vist de siste 20 år. Arbeiderpartiet må sørge for at folk og verdier faktisk er trygge, og at folk også føler seg trygge. Det må bli en styrking av nærværet i de norske havområder, en sterkere landmilitær kapasitet med nødvendig støtte. Og Forsvaret må ikke lenger utsettes for politisk og militær hestehandel, ei heller misbruk av penger til unødige relokaliseringer. Folk blir trygge av å se at Forsvaret fungerer, ikke at det hele tiden bruker penger på omorganiseringer.

Arbeiderpartiet skal gjennom sin sosialdemokratiske ideologi sikre mennesker (uansett bakgrunn), vi skal sikre en god utvikling og gode vilkår i hele landet. Og ikke minst det miljø vi alle er avhengig av.

Utvikling og vedlikehold av godt samfunnstilbud, infrastruktur, veier og transportmuligheter. Vi skal ta HELE landet i bruk, og det må bli mer desentralisering framfor sentralisering.

Arbeiderpartiet skal være et klart og foretrukket alternativ tuftet på et sterkt ideologisk alternativ der samråderett, frihet, likhet og solidaritet er verdigrunnlaget som skal være førende for politikken.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 35

FRA: Kvæfjord Arbeiderparti

POSTEN MÅ FORTSATT FREM

Troms Arbeiderparti har på sitt årsmøte 2018 drøftet den pågående forringelsen av posttjenestene.

Årsmøtet vil uttale følgende:

Årsmøtet viser til at det nå pågår en omorganisering av posttilbudene som vil ramme distriktene i Norge særlig sterkt.

De endringer som allerede er gjennomført og de forslag som nå er ute på høring er svært ødeleggende både for næringslivet og for bosetting.

Fra 1. oktober 2017 ble det iverksatt en ordning hvor levering av bedriftspakker blir redusert fra fem dager i uken til en og to dager i uken for de fleste distriktene. Slike pakker kan bedriftene heller ikke hente ut noe sted før leveringsdagen. Det sier seg selv at dette er en håpløs ordning for bedriftene som trenger rask levering av sine varer. Det bør ikke herske tvil om at dette gir en svært ødeleggende sentraliseringseffekt.

Årsmøtet har også merket seg at regjeringen nå har ute på høring et forslag om å redusere den øvrige postombæringen fra fem til tre dager i uken. Altså enda et anslag mot distriktene. Regjeringen fremstiller det slik at folk bor i nærheten av posttjenester i butikk og at ny teknologi gjør postombæring overflødig. Alle vet at det fortsatt bor folk utenfor bysenter og kommunesenter i dette landet og at vi også har livskraftige bedrifter i mange bygdesamfunn og kystsamfunn her til lands.

For næringslivet og for bosettingen i distriktene er posttilbudene fortsatt av største viktighet. Vi minne om at det fortsatt sendes brevpost og papiraviser, og at pakker ikke kan sendes elektronisk.

Det virker som om at størst mulig økonomisk overskudd er det overordnede mål for regjeringen når det gjelder posttjenestene. Innbyggernes behov ser ut til å være underordnet.

Årsmøtet ber om at stortingsflertallet snarest setter en stopper for denne rasingen av posttilbudene som regjeringen har iverksatt.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 36

FRA: Kvæningen Arbeiderparti

REGIONREFORMEN

Kvæningen er eneste grensekommune i Troms i det sammenslåtte Troms og Finnmark. Vi ønsker en sammenslåing av fylkene velkommen, men beklager at det skjer ved tvang. Kvæningen er den kommunen i Norge som ligger lengst unna sykehus i Norge, og er allerede vant til å forholde seg til store avstander, og mener dermed at avstandsutfordringene lar seg løse ved god dialog og framtidsrettet politikk.

For Kvæningen Arbeiderparti er det viktig å understreke at suksessen til gjennomføringen ligger i at våre fylkespolitikere evner å tenke helhetlig. Herunder er det vanskelig å se at en god løsning for framtida er en desentralisert struktur i det gamle Troms, og Vadsø i gamle Finnmark. Vi må tenke helhetlig og ivareta interessene til hele fylket.

Oppgavemeldingen varsler en større flytting av arbeidsplasser fra i stor grad Oslo og Østlandet og ut i fylkene. Dette må brukes som et mulighetsrom for å skape villet vekst i hele det nye fylket. De samme argumentene som benyttes for å holde arbeidsplasser og kompetanse i Oslo vil gjøre seg gjeldende for Tromsø. Her må Arbeiderpartiet evne å vise kløkt og framtidsvisjoner og desentralisere der det lar seg gjøre.. By og land, hand i hand.

Kommunereformen er nylig gjennomført, samtidig som det er varslet at regjeringen vil gå i gang med en ny runde. Kvæningen Arbeiderparti mener det er særdeles viktig at Arbeiderpartiet er krystallklar i en ny runde med reformarbeid. Det må ikke herske noe tvil om hva som er Arbeiderpartiets politikk i spørsmålet om kommunereform.

Kvæningen Arbeiderparti ber om at Arbeiderpartiet i det nye fylket:

- Tenker helhetlig utvikling av alle områder i det nye fylket.
- Har særlig fokus på kommunikasjon, herunder både samferdsel og digitale løsninger.
- Nye oppgaver plasseres spredt geografisk, og i den grad det lar seg gjøre brukes til en villet desentraliserende politikk i Norges største fylke.
- Være svært tydelig i nye runder med kommunereform.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 37

FRA: Kvæningen Arbeiderparti

ØKT SKATT OG AVGIFTSTRYKK TIL UGUNST FOR DISTRIKTENE

Regjeringen har de siste årene lagt opp til utgifter som gjør det vanskeligere å være bosatt i distriktene. For de som bor utenfor områder hvor kollektivtrafikk er mer vanlig å se en gang i døgnet enn en gang i timen, er det vanskelig å forstå hvorfor bruk av bil skal beskattes ytterligere.

Diesel og bensinavgiften øker, og gjør det vanskeligere å bo utenfor byene. Her må partiet ta eierskap til politikken man gikk ut med i valgkampen om differensierte drivstoffpriser.

Det er lagt opp til en skattelegging av diettgodtgjørelse. For mange arbeidstakere med lang reisevei fra arbeidssted (4-5 timer fra Kvæningen til Tromsø) til knutepunkter for kurs, konferanser og regionale møtepunkt, som ofte også innebærer overnatting, vil en skattlegging være til ugunst for arbeidstakerne.

Regjering og storting har de siste årene også lagt skatt på km-godtgjørelse som medfører økte utgifter ved bruk av bil.

Kvæningen arbeiderparti mener det man må ta på alvor at en ønsker å utvikle og bruke hele landet. Da må det legges til rette for tiltak som gjør det økonomisk enklere for folk å bo utenfor byområdene. Dette kan gjøres ved å differensiere drivstoffavgiften, fjerne skattlegging av diettgodtgjørelse og fjerning av skatt på kjøregodtgjørelse.

Styrets forslag til vedtak:

Intensjonen støttes. Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 38

FRA: Nordreisa Arbeiderparti

NORD-TROMS STUDIESENTER

Nordreisa Arbeiderparti vil ha likebehandling av studiesentrene i landet.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 39

FRA: Nordreisa Arbeiderparti

UTREDE MOBILBRUK

Mobiltelefonen ble først oppfunnet på 1950-tallet og det første nettet som ble satt opp i Norge kom i 1966. I 1993 kom GSM-nettet og dette førte til en enorm utvikling på telefonenes størrelse og pris. I 1992 begynte produsentene å slippe digitale mobiltelefoner ut i markedet. Sakte men sikkert er mobiltelefonen blitt allemannseie.

Mobilen er ikke bare en telefon uten ledning. Den har åpnet for en helt ny måte å kommunisere på, og har gitt folk en ny arena å omgås på. Den brukes til alt fra ringning, sms, ta bilder, høre på musikk, lese nyheter, skrive notater, dele på sosiale medier. På godt og vondt har den forandret hele samfunnet vårt. For veldig mange er mobiltelefonen helt uunnværlig i hverdagen. For noen i så stor grad at de får et usunt forhold til den høyteknologiske dingsen.

Det er så alvorlig for de som er avhengige at de får separasjonsangst om mobilen er utenfor rekkevidde. Nordmenn sjekker telefonen i snitt 150 ganger i døgnet (Cyberpsychology, behavior, and social networking, vol. 20, nr. 7, 1. juli 2017). Dette tallet øker raskt.

Det er gjort en del forskning, men teknologien utvikler seg raskere enn forskningsrapportene skrives. Det man i midlertidig vet at mobilbruk blant annet forstyrrer søvn og konsentrasjon, det tas ufrivillige bilder som publiseres og mobilbruken har forandret det offentlige rom, i tillegg til det private i aller høyeste grad, på godt og vondt.

Nordreisa Arbeiderparti mener at det er på tide at mobilbruken utredes med sikte på å begrense mobilbruk i det offentlige rom. Dette med tanke på personvern og begrense den uheldige utviklingen innenfor kommunikasjon mellom mennesker - all den tid vi ikke kjenner til konsekvensene av denne raske utviklinga –på godt og vondt.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 40

FRA: Nordreisa Arbeiderparti

RESSURSKREVENDE TJENESTER

Alle kommuner som yter særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltmottakere kan søke om delvis refusjon av direkte lønnsutgifter knyttet til disse tjenestene. Beregningsgrunnlaget for refusjonen er faktisk påløpte direkte lønnsutgifter, fratrasket enkelte øremerkede tilskudd og brukerbetaling.

- Innslagspunktet er 1 235 000 kroner.
- Kompensasjonsgraden 80 prosent.
- Fratrekket for rammetilskuddets andel for kriteriet psykisk utviklingshemmede 16 år og over er beregnet til 655 000 kroner.
- Ved fratrekk for rammetilskuddets andel for kriteriet psykisk utviklingshemmede regnes barn født 1999 eller tidligere som over 16 år.
- Andre statlige, øremerkede tilskudd og inntekter gjennom brukerbetaling skal trekkes fra.
- Personer over 67 år omfattes ikke av ordningen. Det kan kun søkes refusjon for utgifter til personer født 1950 eller senere.

Dette er en stor utfordring for kommunene som stadig får nye oppgaver innenfor helse uten at den økonomiske utviklingen har samme progresjon. Dagens ordning rammer uten tvil brukere av ressurskrevende tjenester.

Nordreisa Arbeiderparti mener at:

- Dagens innslagspunkt må reduseres betydelig
- Alle utgifter, ikke bare lønnsutgifter, må danne grunnlag for statlig tilskudd
- 67-års grensen fjernes

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 41

FRA: Nordreisa Arbeiderparti

JERNBANE I NORD-NORGE

En jernbane mellom Finnmark og Finland er mer realistisk enn noen gang. Det er snart 100 år siden det ble fattet et vedtak om å bygge Nord-Norgebanen. Den finske regjeringen skal i løpet av vinteren avklare en arktisk jernbane som knytter isfrie havner i Nord-Norge sammen med Rovaniemi og Sentral-Europa. Det pågår nå et intenst arbeid for å finne ut hvor jernbanen skal gå og hvem som skal betale for den. Dette arbeidet skal slutføres i februar.

Både Narvik, Skibotn, Murmansk og Kirkenes har vært vurdert som potensielle isfrie havner for en finsk jernbane. I Nord-Norge produserer vi en rekke ting som folk langt unna oss vil ha. Da må vi ha et transportsystem som fungerer. Da må transporten langs vei, bane og sjø fungere på en ordentlig måte.

Å flytte godset som i dag fraktes på vei over til bane, vil ikke bare ha en positiv klimaeffekt.

Det vil også skape bedre trafikksikkerhet og mindre veislitasje. Nord-Norge trenger god klimavennlig infrastruktur på lik linje med resten av landet.

Nordreisa Arbeiderparti støtter opp om arbeidet med arktisk jernbane til Skibotn og ser store ringvirkninger med å få realisert det.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 42

FRA: Nordreisa Arbeiderparti

VERDIFASTSETTELSE AV NATURRESSURSER I DISTRIKTS-NORGE.

Det har historisk vært bred politisk enighet om at de distrikter som avstår sine naturressurser til storsamfunnet, skal beholde en andel av verdiskapingen. Denne samfunnskontrakten mellom selskapene, staten og kommunene er i de siste årene brutt, og staten har tilegnet seg mer av vannkraftformuen på bekostning av kommunene. Både eiendomsskatten, grunnrenteskatten og naturressursskatten er endret til skade for distriktene. Ap vil gjenopprette den historiske balansen og sørge for at vertskommunene beholder sin rettmessige verdiandel gjennom robuste ordninger

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 43

FRA: Nordreisa Arbeiderparti

FASTLEGEORDNINGEN

Helsetjenester leveres i dag i 2 forvaltningsnivåer, regionale helseforetak og av kommunene.

Visjonen i samhandlingsreformen er at kommunenes helse- og omsorgstjeneste skal være

grunnmuren i den norske helsetjenesten, og at spesialisthelsetjenesten skal understøtte dette.

Realiteten i dag er en helt annen. Definisjonsmakta ligger i stor grad hos sykehusene,

de bestemmer hva de skal gjøre, så er resten opp til primærhelsetjenesten.

Spesialisthelsetjenesten er den store driveren i utviklingen, mens kommunene hele tiden må forsøke å tilpasse seg stadig nye oppgaver i et tungrodd styringssystem og med underfinansierte statlige reformer.

I 2017 fikk sågar kommunene pålegg om at fastleger skal ha spesialistutdanning innen allmennmedisin. Dette vil selvsagt være med på å bedre kvaliteten på tjenestene i kommunene, men legger også et langt større ansvar på kommunen. Stikk i strid med helsereformens målsetning om 2200 nye fastleger har den årlige økningen av legestillinger i stor grad kommet i sykehus. I perioden 2011-2016 økte det med 748 fastleger i kommunene og 2800 sykehusleger.

Unge leger ønsker seg vekk fra fastlegeordningen, det er rekrutteringsproblemer også i byene, og vi ser en forgubbing i kommunene. Vi trenger derfor en gjennomgang av fastlegeordningen som har fokus på å øke attraktiviteten for stillingene.

Kommunene må settes i stand til å ta rekrutteringsutfordringene på fastlegestillingene. Det er derfor nødvendig at stortinget iverksetter en grundig gjennomgang av både arbeidsforhold for fastlegene og finansieringsordninger for kommunene.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

SAK 44

FRA: Nordreisa Arbeiderparti

REGJERINGEN FORESLÅR BETYDELIGE INNSTRAMMINGER I EIENDOMSSKATTEN

Regjeringen foreslår å fjerne adgangen til å skrive ut eiendomsskatt på produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner, med unntak for vindkraftverk og de delene av petroleumsanlegg for olje og gass som omfattes av petroleumsskatteloven.

Forslaget innebærer at alle infrastrukturanlegg (kraftnett, telenett, bredbåndsnett, fjernvarmenett osv) i all hovedsak fritas for eiendomsskatt, og at størsteparten av skattegrunnlaget i industrielle anlegg vil bli borte.

Forslaget har så store virkninger både for kommunenes økonomi og for det lokalpolitiske handlingsrommet. For Nordreisa kommune blir tapet på ca kr.3, 7 mill. I tillegg vil vi ikke få eiendomsskatt på de nye kraftlinjene som bygges i vår kommune

Forslaget innebærer altså en innsnevring av kommunenes økonomiske handlingsrom. Nordreisa Arbeiderparti mener at avveiningene må gjøres lokalt, fordi utgangspunktet for valgene er forskjellige. Det er kommunestyret i hver enkelt kommune som bestemmer om de vil innføre eiendomsskatt.

Eiendomsskatt er den eneste inntektskilden kommunene selv rår over. Å fjerne eiendomsskatten på verker og bruk vil redusere kommunenes handlingsrom.

Styrets forslag til vedtak:

Oversendes redaksjonskomiteen.

LANDBRUKSPOLITISK UTTALELSE FRA TROMS ARBEIDERPARTI

Troms Arbeiderparti mener at landbruks- og fiskerisektoren fortsatt er de viktigste distriktsnæringene i nord. Disse næringene er av avgjørende betydning for matproduksjon, verdiskaping, bosetting, næringsliv og sysselsetting i landsdelen. Derfor er det avgjørende viktig at politikken på disse områdene er helhetlig og forutsigbar.

Unge mennesker som vil skape seg et yrke i landbruksnæringa trenger denne forutsigbarheten for å kunne investere i moderne og fremtidsrettet landbruk som både tar hensyn til nye miljøkrav og kravet til arbeidsmiljø. Dette innebærer at det fortsatt må satses på en differensiert bruksstørrelse og at virkemidlene tar hensyn både til topografi og klima.

Endringene av rammebetingelsene for landbruket den siste tiden skaper dessverre en usikkerhet som gjør at landbruksnæringa i nord raskt kan forvitte. I Troms kan vi registrere at betydelige arealer har gått ut av drift, og det har vært en stor reduksjon i antall bruk. De klimatiske og topografiske forholdene i nord gjør at landbruket her nord er langt mer utsatt enn resten av landet når markedskreftene skal styre stadig mer av landbrukspolitikken. Vi må derfor også i framtida ha virkemidler som i stor grad utligner de geografiske forskjellene når det gjelder mulighetene til å ha et livskraftig landbruk over hele landet. Det må ikke herske tvil om at staten fortsatt har et sjølsagt ansvar for matproduksjonen og for miljø i alle deler av landet. Derfor blir det et feil signal når Regjeringa hele tiden har sitt hovedfokus på lav pris og volum.

Troms Arbeiderparti mener at det må settes inn et sett av virkemidler som kan stoppe den negative utviklingen og i stedet styrke i landbruket her nord.

Herunder vil vi særlig nevne følgende forhold.

- I nord er det vanskeligere enn i resten av landet å utløse investeringsmidler fra private banker. Dette skyldes at landbruket i nord oppfattes så marginalt at risikoen blir for stor for bankene. Derfor trengs det flere stimuleringsmidler gjennom Innovasjon Norge. Dette betyr at det må tilføres investeringsmidler på et nivå som bidrar til at produksjonen her nord opprettholdes og styrkes.
- Som kjent er det stor overproduksjon innen sauenæringen. Denne overproduksjonen er på ingen måte forårsaket av produsenter i Nord-Norge. Tiltak som stimulerer til opprettholdelse av saueholdet er svært viktig for landbruket i nord. Det er først og fremst viktig at antall sauebruk opprettholdes og at det dermed legges til rette for et produksjonsmangfold i en variert bruksstruktur. Sauehold som tilleggsnæring til annet arbeid er med på å opprettholde kulturlandskapet på en god måte. Også for dyrevelferden er det viktig med et stort bruksmangfold.
- Grovforbasert husdyrproduksjon i nord kjennetegnes med at gras høstes på mange steder og på mange små teiger spredt utover et stort geografisk område. Dette medfører ofte en betydelig transport av husdyrgjødsel og grovfor over lange avstander. Nydyrking på områder som ligger mer sentralt i forhold til driftsenhetene er derfor viktig. Her er det et klart behov for stimulerings tiltak for økt nydyrking og for drenering av eksisterende jordbruksarealer.
- Tilskuddsordningen til rene jordbruksveier var en ordning på statsbudsjettet i svært mange år frem til 1990. Nå finnes det ikke en eneste tilskuddsordning for bygging av nødvendige jordbruksveier. Således er ikke nydyrking i utmark med på å utløse tilskudd til slik veibygging

eller til utbedring av markeveier/skogsveier på samme måte som for skogsdrift. Det er viktig at disse veitypene kan sees i sammenheng og at det ikke er så strenge avgrensninger i bruken av veiene. En gjeninnføring av en slik tilskuddsordning vil være avgjørende for mange nydyrkingsprosjekter i tida som kommer. Dette er også avgjørende for å kunne erstatte noe av kraftforforbruket med mer økt bruk av grovfor.

- I Nord-Norge har vi en forholdsvis liten, men svært viktig foredlingsindustri for landbruksprodukter. Her er det både små nisjeprodusenter og større foredlingsbedrifter. Denne foredlingen er viktig fordi den ligger nærmere både landbruksproduksjonen og markedet enn hva alternativet ellers ville være. Denne viktige foredlingsindustrien er imidlertid avhengig av at tilgangen på råstoff er av en slik størrelse og volum at foredlingsbedriftene kan opprettholdes her nord. Derfor er det så viktig at selve landbruksproduksjonen blir styrket både på kort og lang sikt.
- Vi står nå foran en sammenslåing av fylkene Troms og Finnmark. Finnmark har i dag høyere distriktstilskudd på melk og bedre forhold for grovforproduksjon enn mange områder i Troms. Ved en sammenslåing av fylkene burde det være helt naturlig at virkemidlene styrkes og samordnes slik det blir på samme måte i hele det nye fylket.
- Rådgivingstjenesten for landbruket er meget viktig for å hele tiden kunne tilføre næringsutøverne ny og viktig kompetanse for sin drift. Norsk landbruksrådgiving (NLR) får i dag finansiering over jordbruksavtalen for at de skal kunne tilby likeverdige tjenester til utøvere over hele landet. Det er nå bestemt at det kun skal være en regional rådgivingsenhet for hele Nord-Norge. I lys av regionreformen og sammenslåingen av Troms og Finnmark burde det være naturlig at dette nye fylket får en egen rådgivingsenhet.

Troms Arbeiderparti forventer at det snarest blir tatt virkningsfulle og helhetlige grep som må til for å gi landbruket i nord den forutsigbarheten som må til for at det skal være mulig å satse på denne næringa også i årene som kommer. Dette er en sak som ikke kan vente – det haster.